

Πολλαπλές αναγνώσεις - διάφωνες ταυτότητες: τα τραγούδια της Ε.Ο.Κ.Α υπό το πρίσμα της πολιτισμικής θεωρίας και κριτικής

Η παρούσα πρόταση συνιστά προσπάθεια θεώρησης των τραγουδιών του Αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. μέσα από το πρίσμα της πολιτισμικής θεωρίας. Εξετάζονται οι σημειολογικές πτυχές τους, το πως αυτά παρουσιάζονται σε διάφορες ηχογραφήσεις και εκτελέσεις, οι ιδιαιτερότητες που αυτές παρουσιάζουν, οι ιδεολογικές προσλήψεις που τα περιβάλλουν, τα ιδεολογήματα που τα συνοδεύουν και η σχέση τους με τις κρατούσες αντιλήψεις και πεποιθήσεις γύρω από το μείζον ζήτημα της ταυτότητας.

Η Εθνομουσικολογία υποστηρίζει ότι οι ηχητικές δομές και συνεπώς η μουσική ως ηχητικό φαινόμενο οργανωμένο από τον άνθρωπο είναι άρρηκτα συνδεδεμένη, και αντικατοπτρίζει τις δομές της κοινωνίας από την οποία προέρχεται. Η Κύπρος ως μέρος του ελληνικού κόσμου εμφανίζει και αναδεικνύει ποικίλες εκφάνσεις ελληνικής ταυτότητας. Ταυτόχρονα αποτελεί ανεξάρτητο κράτος αλλά και κράτος μέλος της Ε.Ε., κάτι το οποίο την διαφοροποιεί σημαντικά από τον ελλαδικό χώρο. Αυτές οι συγκλίσεις και αποκλίσεις και η προβληματική που παρουσιάζουν αντικατοπτρίζονται έντονα στο ηχητικό τοπίο του νησιού.

Παρατηρούνται συχνά σε εκτελέσεις των τραγουδιών της Ε.Ο.Κ.Α. αντικρουόμενα στοιχεία καθώς δημοτικοφανή ή ακόμα και δημοτικά άσματα ερμηνεύονται από οπερατικές φωνές, δυτικού τύπου χορωδίες και συμφωνικές ορχήστρες με ανάλογες εναρμονίσεις και ενορχηστρώσεις.

Οι προσεγγίσεις αυτές ενδεχομένως να έχουν στόχο τον “εξωραϊσμό”, “εξευγενισμό” και “ανύψωση” ή “αναβάθμιση” των τραγουδιών. Εντούτοις καταλήγουν σε ένα αισθητικό αποτέλεσμα που αλλοιώνει τον αρχικό χαρακτήρα και ύφος τους και απομακρύνει από το συγκείμενο τους καθώς και από την πρόσληψη, το πνεύμα, τον χαρακτήρα και τους στόχους του αγώνα της Ε.Ο.Κ.Α. τόσο σε αλυτρωτικό όσο και σε ανταποικιακό επίπεδο.

Αντλώντας από την υπάρχουσα βιβλιογραφία, δισκογραφία, οπτικοακουστικό υλικό και άλλες πηγές θα επιχειρηθεί μέσω της πολιτισμικής θεωρίας η ανάλυση, ερμηνεία και νοηματοδότηση των πιο πάνω ζητημάτων με ουσιαστικό τρόπο και η διατύπωση συμπερασμάτων και προτάσεων.